

МАГЕРІВ — селище Львівського району [Львівської області](#). Магерівській селищній раді підпорядковані села Бірки та Велике Передмістя. Розташоване поблизу від-рогів *Розточчя* — Головного Європейського вододілу, на річці [Біла](#) (притока *Рати*, басейн [Західного Бугу](#)), за 54 км від обласного центру, за 25 км від районного центру, за 20 км від смт Немирів Яворівського району Львівської обл., за 16 км від міста Рава-Руська Жовківського р-ну та за 12 км від залізничної станції Добросин. Площа 1,89 км². За переписом населення 2001 року, в Магерові проживали 1956 осіб (103,4 % до 1989 року), станом на 2016 рік — 2297 осіб; переважно українці, а також росіяни, білоруси, поляки, євреї, вірмени, молдаване. Через селище проходить автомобільна дорога Рава-Руська-Львів.

Збереглися залишки давніх валів (ймовірно, траянових). На думку більшості дослідників, поселення тут виникло наприкінці 14 ст. До початку 1590-х років за сприяння місцевого магната Я. Магери перетворилося на містечко, а 1591 року отримало статус міста та магдебурзьке право. Водночас почали селитися вірмени і євреї, що посприяло розвитку торгівлі. Пізніше Магерів належав шляхтичам Глоговським, графам Сімінським і Стадницьким. У другій половині 17 ст. в Магерівському замку часто гостював польський король Ян III Собеський. 1649 року під час походу на Нароль (нині Підкарпатське воєводство, Польща) проїздив з військом Б. Хмельницький. 1657 року під Магеровом розташовувався табір семигородського князя Ю. Ракоці, який був союзником шведського короля. Звідси його витіснило військо під командуванням шляхтича С. Чарнецького. Магерів кілька разів знищували татарські загоны, донині зберігся пам'ятний знак після їхнього нападу 1672 року. Здавна тут розвивалися різноманітні промисли, особливо славилися магерівські паляниці та шапки-магерки. 1769, 1790, 1833 роках у Магерові були великі пожежі, 1770, 1813, 1817 і 1831 роках багато жителів померло від інфекційних хвороб і голоду. Після 1-го поділу Польщі 1772 року — під владою Австрії (від 1867 року — Австро-Угорщини). 1861 року проживали 2200, 1869 — 2574, 1890 — 3157, 1900 — 3225, 1910 — 3449 осіб.

Мешканці воювали на фронтах 1-ї світової війни. У 1914-15 роках Магерів перебував під контролем російських військ. Після розпаду Австро-Угорщини 1918 року — у складі ЗУНР. Згодом сюди увійшли польські війська. У 1920-39 роках — у складі Равського повіту Львівського воєводства. 1934-39 — центр ґміни. 1921 року проживали 2473 особи. У 1920-30-х роках діяло кілька українських громадських товариств. У міжвоєнний період працювали 4 цегельні, лісопильня,

бетонярня, 3 млини, 2 молочарні, завод содової води. У вересні 1939 року за радянсько-німецьким пактом Молотова-Ріббентропа включено у межі СРСР. Відтоді — у складі Львівської області. 1940-59 — райцентр. Від 1940 — селище міського типу. Від 25 червня 1941 року до 22 липня 1944 року — під німецько-фашистською окупацією; входило до Генеральної губернії. Нацисти створили ґетто, розстріляли понад 300 осіб. До середини 1950-х років вели збройну боротьбу загоны ОУН-УПА.

Корисні копалини: торф, буре вугілля, мергель, пісок, опока. Є джерела мінеральних вод. За радянських часів і на початку 1990-х років працювали Магерівська філія заводу «Полярон», майстерня з пошиття робочого одягу, молокопереробний завод, хлібопекарня, млин, інкубатор, ферми з розведення свиней і великої рогатої худоби. Нині діє Львівська філія Українського НДІ прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва. В її дослідному господарстві вирощують льон, ріпак, пшеницю, лікарські рослини (календулу, ромашку), енергетичні культури (міскантус, вербу); розводять овець, кіз, пав, цесарок, гусей, курей, качок, індиків. У парку філії ростуть як місцеві породи дерев, так і екзотичні (платани, магнолії, кипариси). 2016 року близько 300-річні дуби (обхват стовбура 8,5 м, у дуплах гніздяться сови) отримали статус ботанічної пам'ятки природи «Свідок історії». На Білій споруджено великий ставок, де розводять товстолобиків, коропів і карасів; а також облаштовано зони відпочинку. Загальна площа Магерівського лісгоспу (Магерівське, Середкевицьке і Кам'янка-Бузьке лісництва) Львівського військового лісокомбінату становить 17 587 га, з них вкрито лісом (бук, дуб, ясен, сосна, ялина) 12 456 га.

У Магерові — загальноосвітня школа, ДЮСШ, музична школа, дитсадок; клуб «Просвіта», 2 бібліотеки; лікарня; відділення ощадбанку. Є стадіон. Функціонують сімейні ансамблі «Жайвір» та «Кожушки» (лауреати обласних і всеукраїнських конкурсів), низка гуртків художньої самодіяльності. Відома за межами Магерова вишивка родини Чорнопиських-Надяків. Художнім ручним розписом новорічних іграшок займається родина Гріц. Релігійні громади: УПЦ КП (церква св. Юрія Великомученика, зведена 1914 року), УГКЦ (церква Преподобної Параскевії), свідків Єгови. До 1939 року діяв католицький костел Пресвятої Трійці (1845; нині у занедбаному стані). Встановлено хрест на честь скасування кріпацтва, скульптуру ведмеда з гербом Магерова, пам'ятний знак льотчику, Герою Радянського Союзу [М. Лиховиду](#). Є могили воїнів УПА і УСС, братська могила радянських воїнів, які загинули під час 2-ї світової війни.

Серед видатних уродженців — живописець, громадсько-політичний діяч **В. Козакевич**. Деякий час тут перебував письменник **Лесь Мартович**. Магерів згадали І. Франко у своїй казці «Лис Микита», а польський письменник **Г. Сенкевич** — у повісті «Потоп». У Магерівській загальноосвітній школі навчався письменник **В. Каліка**, який присвятив вірш Магерову. Із селищем пов'язані життя драматурга, театального критика, заслуженого діяча мистецтв України **Я.**

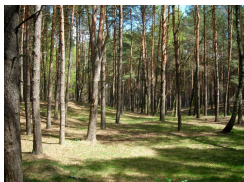
Верещака та письменника **І. Сала**. У 1953–59 роках головним ветеринарним лікарем Магерівського району працював член-кореспондент НААНУ **В. Яблонський**.

Рекомендована література

1. Жовківщина: Істор. нарис. Т. 1. Жовква; Л.; Балтимор, 1994.

Г. Р. Жарікова, С. Г. Милькус

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Магерів / Г. Р. Жарікова, С. Г. Милькус // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-60215>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).